

Peer Reviewed Journal

ISSN 2319-8648

Impact Factor (SJIF)

Impact Factor -7.139

Current Global Reviewer

International Peer Reviewed Refereed Research Journal Registered & Recognized
Higher Education For All Subjects & All Languages

Changing Religious Movements in Pre-Medieval Indian History

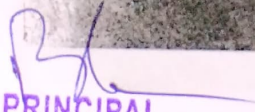
17-18 January 2020 Special Issue - 101 Vol. II

Chief Editor
Mr. Arun B. Godam

Guest Editors
Dr. B. G. Gaikwad
Principal
Shivaji College, Hingoli (MS)

Co-Editor
Dr. Balasahab Shunkarrao Kshirsagar
Head, Department of History
Shivaji College, Hingoli (MS)

Co-Editor
Dr. Sandeep G. Londhe
Department of History
Shivaji College, Hingoli (MS)

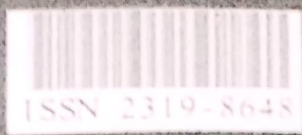

PRINCIPAL
Shivaji College
Hingoli, Dist. Hingoli

PRINCIPAL
Shivaji College
Hingoli, Dist. Hingoli

Shivaji College
Dist. Hingoli

Current Global Reviewer

ISSN 2319-8648

Indexed (IJIF)

Impact Factor - 7.139

Peer Reviewed Journal

Edited By
Arun B. Godam
Latur, Dist. Latur-413512
(Maharashtra, India)
Mob. 8149668999

SHAURYA PUBLICATION

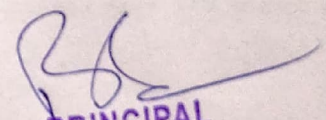
Publisher
Shaurya Publication

www.publishjournal.co.in

PRINCIPAL
Shivaji College
Hingoli, Dist. Hingoli

- प्र.डॉ. शिंदे अनंत नामदेवराव 102
39. वीर शैव संप्रदाय आणि म. बसवेश्वर
प्र. आसेगावकर कैलास कमलाकर 104
40. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि सामाजिक सुधारणा चळवळ
प्र.डॉ.शिबाजी गाढे 107
41. मुस्लीम सुफी संतांचे मराठी लेखन
डॉ.शत्रुघ्न जाधव 109
42. महिलांच्या मानव अधिकाराच्या संवर्धनासाठी करण्यात आलेले अधिनीयम व न्यायालयीन
सक्रियता : एक अभ्यास
डॉ. डॉ.ए. पाईकराव 112
43. जैनधर्म आणि तत्त्वज्ञान
प्र.डॉ. नितीन बावळे 115
44. भारतीय स्वातंत्र्याचे स्वप्न दाखविणारे आद्यक्रांतीकारक - उमाजी नाईक
प्र.डॉ.गणेश गोविंदराव माने 117
45. सुफी पंथावर भक्तीमार्गाचा प्रभाव
प्र.डॉ.अशोक गंगाराम साबणे 119
46. महात्मा बसवणांची धर्मक्रांती : एक चिकित्सा
डॉ. अनिता व्यंकटराव शिंदे 121
47. संत साहित्याचे धार्मिक चळवळीत योगदान
प्र. डॉ. श्रीराम मारोतराव कन्हाळे 124
48. मध्यपूर्व काळातील कर्तृत्ववान स्त्रिया
संशोधक. सिंधु लोणकर 127
49. ऐतिहासिक भवती आन्दोलन द्वारा समाज उत्थान
प्र.वाय.एस.राजपूत 130
50. "मध्ययुगीन कालखंडातील साहित्य आणि लोकप्रबोधनात्मक जागृती एक
ऐतिहासिक अध्ययन"
डॉ. एन. आर. वर्मा 132
51. "भक्ति आन्दोलन और महाराष्ट्र धर्म"
डॉ.विवेकानंद लक्ष्मण चव्हाण 137
52. भारतातील समाज सुधारणांमध्ये विविध संतांचे योगदान : ऐतिहासिक अभ्यास
प्र.डॉ. नितीन उल्हासराव सराफ 139
53. संस्कृती संघर्ष- श्रमण और ब्राम्हण
डॉ. मोहन मिसाळ 142
54. तथागत बुद्ध को सामाजिक क्रान्ति और वर्तमान में उसकी प्रासंगिकता : एक ऐतिहासिक, सामाजिक, सांस्कृतिक
विश्लेषणात्मक अध्ययन
प्र. डॉ. संतोष बनसोड

PRINCIPAL
Shivaji College
Hingoli, Dist. Hingoli 8

अंतकाळी तुज सोडविणा कोणी / एवढ्या चक्रपाणी वांचोनिया ॥२॥^{१८}
 वस वेकल्ये. पूजा-अर्धा, जप-तप अनेक देवाची करण्या ऐवजी फक्त एका विठ्ठलाची कर, जीवनाच्या शंभटच्या चेळी तोंच एकटा सोडविण असतो. मानवी जीवनात दुःखाचे भूळ कारण असेल तर माणसाचे मन होय.

मन धावे सेराबरा / मन मारुनी केलें एक मोहरा ॥१॥

मन केले तैसे होय / धावडिलें तेंधे जाय ॥२॥^{१९}

नियंत्रित करण्याची शक्ती माणसामध्ये असते. मनाची समजूत काढतांना संत नामदेव म्हणतात,

क्षण एक मना बैसोनी एकांती / विचारी विश्रंती कोटें आहे ॥१॥

लक्षचौ-वांशीच्या करिता येरझारा / शिणलासी गव्हारा वेळोवेळां ॥२॥^{२०}

अरे मना तूं मर्कटा / पापिया चांडाळा लंपटा ॥१॥

परदार हिंडसी सुनटा / अरे पापी चांडाळा ॥२॥^{२१}

मानवी जीवनात मोक्ष प्राप्ती व्हावी यासाठी धडपड चाललेली असते. जर मन एकांती असेल तर विश्रंती मिळेल, मन एकांती असेल तर चौ-वांशी लक्ष च्या फेऱ्या करण्याची आवश्यकता नसते. चंचल मन हे पापी असते. ज्या गोष्टी अयोग्य असतात. तिथेच ते जाते, म्हणून मनाला शांत ठेवण्याचा उपदेश संत नामदेव करतात. मन चंचल असल्याने वाईट बाबीकडे वळते. जिथे वाईट बाबी असतात. त्या ठिकाणी वासना तोंच होते.

वासनेची करणी ऐकें तूं रे मना / या केली रचना ब्रम्हांडाची ॥१॥

निर्गुण चेतन्य सदा सुखरासी / त्यां दिली चौ-वांशी लक्ष सोंगे ॥२॥^{२२}

वासना ही श्रेष्ठ नसते. वासनेला त्या विषयाची गोडी असते. त्या विषयापेक्षा चांगल्या बाबीमध्ये रस वाटत नाही.

बेंडुक म्हनिजे चिखलाचा भोक्ता / क्षीर सांडूनि रक्ता गोचीड झोंबे ॥१॥

जयाची वासना, तयाशी गोड / प्रेम सुख चाड नाही त्याला ॥२॥^{२३}

समाजात सामाजिक चारित्र्याचा न्हास होत होता. तो होऊ नये. मानवी जीवन सुखकर व्हावे

संग खोटा परनारिचा / नाश होईल या देहाचा ॥१॥

रावणी प्राणासी मुकला / भस्मासूर भस्म जाला ॥२॥

गुरू पत्नीशी रतला / क्षयरोग त्या चंद्राला ॥३॥

इंद्रा अंगी सहस्र भगें / नामा म्हणे विषया संगे ॥४॥^{२४}

विषयाची संगती सोडली तर जीवनात सर्व काही मिळते. परंतु ज्यांनी ही संगती सोडली नाही. तो रावण, भस्मासूर, चंद्र, यांची खुपच दुर्दशा झाली असल्याचा उपदेश करतात. समाजात अनेक ढोंगी लोक आहेत. त्यांचे ढोंग स्वतःच्या हितांचे आहे. अशा ढोंगी लोकांच्या मागे लागू नये कारण या आचरणाचा आणि ईश्वरांचा काहीच संबंध नसतो.

डोई बोंडून केली खोडी / काया नागविली वापुडी ॥१॥

ऐसा नव्हे तो संन्यास / विषय देखोनि उदास ॥२॥^{२५}

यज्ञ करणे, जप-तप करणे, आपले मोठपण दाखविणे यांचाही ईश्वरांशी काही संबंध नाही.

धर्जदिक कर्म करुनि ब्राम्हण / दंभ आचारण दावी लोकां ॥१॥

लोकांसी दाविनी मीच कर्मनिष्ठ / अभिमान मोठा वागविली ॥२॥^{२६}

समाजात या ढोंगाबरोबरच सामाजिक आचारण नष्ट होत चालले होत. त्याचे चित्रण संत नामदेव करतात.

ऐसा कलियुगीचा आचार / क्रियाभ्रष्ट जाले नर ॥१॥

मंचकावरी बैसे राणी / माता वाहतसे पाणी ॥२॥^{२७}

अशी दैनिक परिस्थिती त्या काळात समाजात झाली होती, सत्ययुग, द्वापारयुग जावून आता कलियुग सुरु झाल्याचे वर्णन

ऐका कलयुगाचा धर्म / पुत्र सांगे पितयास काम ॥१॥

ब्राम्हण त्याजिती ब्रम्हकर्म / ऐसें वर्तमान मांडले ॥२॥^{२८}

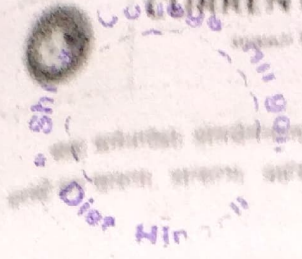
समाजाने आपल वर्तन योग्य वनवावे हा संदेश संतांनी समाजास दिला. भक्ती ही अंतमनातून असली पाहिजे.

ऊस डोंगा परी रस नव्हे डोंगा / काय भुललासी वरलीय रंगा ॥१॥

कमान डोंगी परी तीर नव्हे डोंगा / काय भुललासी वरलीय रंगा ॥२॥

नदी डोंगी पर जळ नव्हे डोंगा / काय भुललासी वरलीय रंगा ॥३॥

चोखा डोंगा परी भाव नव्हे डोंगा / काय भुललासी वरलीय रंगा ॥४॥^{२९}

सर्व प्रस्तावित लेख लेखकानेच लिहिणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे.

संकेत :-

सर्व प्रस्तावित लेख लेखकानेच लिहिणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे.

सर्व प्रस्तावित लेख लेखकानेच लिहिणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे.

सर्व प्रस्तावित लेख लेखकानेच लिहिणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे. लेखकाने लेख लिहिण्याचे नमुने पाहणे गरजेचे आहे.

संदर्भ सूची :-

1. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
2. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
3. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
4. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
5. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
6. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
7. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
8. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
9. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.
10. डॉ. नरमदेव महाराजांची गाथा - डॉ. नरमदेव महाराज यांचा जन्म 1888 साली ज. 10. 10. 1888 (ज. 10. 10. 1888) पुणे.

PRINCIPAL
Shivaji College
Hingoli, Dist. Hingoli